

أحمد
نور

القلم
ونون

فهرست

۱۱	پیش درآمد
۱۷	مجلس اول
۳۱	مجلس دوم
۴۹	مجلس سوم
۶۵	مجلس چهارم
۷۹	مجلس پنجم
۱۰۵	مجلس ششم
۱۴۱	مجلس هفتم
۱۹۱	پس دستک

۱ پیش در آمد

یکی بود یکی نبود، غیر از خدا هیچ کس نبود. یک چوپان بود که یک گله‌ی بزگاله داشت و یک کله‌ی کچل، و همیشه هم یک پوست خیک می‌کشید به کله‌اش تا مگس‌ها اذیتش نکنند. از قضای کردگار یک روز آقا چوپان ما داشت گله‌اش را از دور و بر شهر گل و گشادی می‌گذراند که دید جنجالی است که نگو. مردم همه از شهر ریخته بودند بیرون و این طرف خندق غلم و کتل هوا کرده بودند و هر دسته یک جور هواری می‌کردند و یا قدوس می‌کشیدند. همه‌شان هم سرشان به هوا بود و چشم‌هاشان رو به آسمان. آقا چوپان ما گله‌اش را همان پس و پناه‌ها، یک جایی لب جوی آب، زیر سایه‌ی درخت توت، خواباند و به‌سگش سفارش کرد مواظب‌شان باشد و خودش رفت تا سر و گوش‌ی آب بدهد. اما هر چه رو به آسمان کرد، چیزی ندید. جز این‌که سر برج و باروی شهر و بالاسر دروازه‌هاشان را آینه‌بندان کرده بودند و قالی آویخته بودند و نقاره‌خانه‌ی شاهی، تو بالاخانه‌ی سر دروازه‌ی بزرگ، همچو می‌کوبید و می‌دمید که گوش فلک را داشت کر می‌کرد. آقا چوپان ما همین جور یواش یواش وسط جمعیت می‌پلکید و هنوز فرصت نکرده بود از کسی پرس و جویی بکند که یک دفعه یکی از آن قوش‌های شکاری دست‌آموز مثل تیر شهاب آمد

و نشست روی سرش. از آن قوش‌هایی که یک بزغاله را درسته می‌برد هوا. و آقا چوپان ما تا آمد بفهمد کجا به کجاست، که مردم ریختند دورش و سردست بلندش کردند و با سلام و صلوات بردندش. کجا؟ خدا عالم است. هر چه تقللاً کرد و هر چه داد زد، مگر به خرج مردم رفت؟ اصلاً انگار نه انگار! به خودش گفت:

«خدایا! مگه من چه گناهی کرده‌ام؟ چه بلایی می‌خوانم سرم بیارن؟ خدارو شکر که از شرّ این حیوون لعنتی راحت شدم. نکنه آمده بود چشم رو درآره!...» و همین‌جور با خودش حرف می‌زد که مردم دست به دست رساندندش جلوی خیمه و خرگاه شاهی و بردندش تو. آقا چوپان ما از ترس جاننش، دو سه بار از آن تعظیم‌های بلند بالا کرد و تا آمد بگوید «قربان...» که شاه اخ و پینی کرد و به‌اشاره‌ی دست فهاند که بپرندش حمّام و لباس نو تنش کنند و برش گردانند.

آقا چوپان ما که بدجوری حاج و واج مانده بود و دلش هم شور بزغاله‌ها را می‌زد؛ باز تا آمد بفهمد کجا به کجاست که سه تا مشربه آب داغ ریختند سرش و یک دلّاک قُلْجُمَاق افتاد به‌جاننش. این‌جای قضیه البته بسیار خوب بود. چون آقا چوپان ما سال‌های آزرگار بود که رنگ حمّام را ندیده بود. البته سال و ماهی یک‌بار اگر گذارش به‌رودخانه‌ی باریکه‌ای می‌افتاد تنی به‌آب می‌زد؛ اما غیر از شب عروسیش، یادش نبود حمّام رفته باشد و کیسه کشیده باشد. این بود که تن به‌قضا داد و پوست خیک را از کله‌اش کشید و تا کرد و گذاشت کنار؛ و ته و توی کار را یواش یواش از دلّاک حمّام درآورد که تا حالا کله‌ی این‌جوری ندیده بود و ماتش برده بود. قضیه از این قرار بود که هفته‌ی پیش سُرَب داغ تو گلوی وزیر دست راست پادشاه مانده بود و راه نفسش را بسته بود و حالا این‌جوری داشتند برایش جانشین معین می‌کردند.

آقا چوپان ما خیالش که راحت شد، سر درد دل را با دلّاک واکرد و تا کار شست و شو تمام بشود و شال و جُبه‌ی صدارت را بیاورند تنش کنند، فوت و فنّ وزارت را از دلّاک یاد گرفت و هر چه «فدایت شوم» و «قبله‌ی عالم به‌سلامت باشد» و ازین آداب بزرگان شنیده بود، به‌خاطر سپرد و دلّاک هم کوتاهی نکرد و تا می‌توانست کمرش را با آب گرم مالش داد که استخوان‌هاش نرم بشود و بتواند حسابی خودش را دولّاً و راست بکند. و کارحمّام که تمام شد، خودش را سپرد به‌خدا و رفت توی جُبه‌ی صدارت.

اما از آن‌جا که آقا چوپان ما اصلاً اهل کوه و کمر بود، نه اهل این‌جور ولایت‌ها و شهرها، با این‌جور بزرگان و شاه و وزرا؛ و از آن‌جا که اصلاً آدم صاف و ساده‌ای بود؛ فکر بکری به‌کله‌اش زد. و آن فکر بکر این بود که وقتی از حمّام درآمد کپنک و چاروخ‌ها و پوست خیک کله‌اش را با چوب‌دستی گله چرانیش پیچید توی یک بخرچه و سپرد به‌دست یکی از قراول‌ها و وقتی رسید به‌کاخ وزارتی اوّل رفت تو زیرزمین‌هاش گشت و گشت تا یک پستوی دنج گیر آورد و بخرچه را گذاشت توی یک صندوق و درش را قفل کرد و کلیدش را زد پرشالش و رفت دنبال کار وزارت و دربار.

اما بشنوید از پرقیچی‌های وزیر دست راست قبلی، که با آمدن آقا چوپان ما دست و پاشان حسابی تو پوست گردو رفته بود و از لفت و لیس افتاده بودند؛ چون‌که آقا چوپان وزیر شده‌ی ما سوروساتشان را بریده بود و گفته بود، به‌رسم ده «هر که کاشت باید درو بکند». ... جان دلم که شما باشید این پرقیچی‌ها نشستند و با وزیر دست چپ ساخت و پاخت کردند و نقشه کشیدند که دخل این وزیر دهاتی را بیاورند که خیال کرده کار وزارت مثل کدخدایی یک ده است. این بود که اوّل سبیل قابچی‌باشی مخصوص وزیر جدید را چرب